

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 159.

Tiende Session.

42de Møde.

Tirsdagen den 30te November Kl. 1.

(Fortsat)

Winther (fortf.): Der er som sagt kun givet denne almindelige Bestemmelse, og jeg er ikke ganske vis paa, at Taxationscommissionen er nødsaget til at tage et strengt Hensyn til disse Bestemmelser i Fundatsen, som ere i saa høj Grad gunstige for Fæsterne. Jeg vilde ansee det for at være stridende imod denne Lovs Hensigt, isald man benyttede den saaledes, at den forværrede Stillingen for nogen Fæster. Dersom ikke den ærede Minister eller Lovens Forslagstillere kunne give en betryggende Forklaring i saa Henseende, saa vil jeg finde det fornødent, naar jeg kan faae den tilbørlige Understøttelse dertil, til 3die Behandling at stille et Endringsforslag, som gjør det ganske utvivlsomt, at Loven ikke maa gjøre nogen Fæsters Stilling ugunstigere, naar han efter Loven skal have Selveiendom eller Arvefæste, end den, under hvilken han staaer ved Fundatsens Bydende. Der er i denne Fundats bestemt, at der til evige Tider kun maa gives en aldeles bestemt Sum i Indfæstning, og ligeledes maa der kun gives en usoranderlig bestemt Landgilde; saavidt jeg husker, er Indfæstningen bestemt til 30 Rd. ialt og Landgilden til 3 Rd. aarlig pr. Td. Hartkorn. Jeg nævner dette blot for, at man kan see, i hvilken Grad Vilkaarene ere billige for disse Fæstere, og dersom nu Taxationscommissionen skulde have Myndighed til at gaae derudensfor, saa kunde det være, at der hos den kunde opstaae en Formening om, at Stiftelsen burde have en større Afsløsnings-

sum af Fæsteren, end Stifterne af Fundatsen have tilstgjet.

Naar den ærede Rigsdagsmand for Velle Amts 1ste Valgkreds (Gad) yttrede, at det ikke forekom ham, der var særlig Grund til at afsløse disse offentlige Stiftelsers Gods, og at Almuevellet ikke kunde have nogen Interesse deraf, da dette Gods kun udgjør c. 3,000 Td. Hartkorn, og der paa den anden Side blev mellem 70 og 80,000 Td. Hartkorn privat Fæstegods tilbage, da skal jeg bemærke, at de, der have været imod en almindelig Fæsteafsløsningslov, have blandt Andet netop anført, at det var saa skadeligt og uretfærdigt, at der paa eengang blev bragt en stor Mængde Fæstegods paa Markedet; men idag kommer der altsaa en modsat Anskuelse frem, nemlig at det heller ikke er rigtigt at lade et mindre Quantum komme paa Markedet. Det forekommer mig, at det dog vistnok er i alle Parters Interesse, at vi saaledes efterhaanden lade Fæstegodset gaae over til Selveiendom eller Arvefæste; thi saaledes vise vi ogsaa en Imødekommen for dem, der have Frygt for, at en stor Mængde Gods paa eengang skulde komme til Salg. — Iøvrigt er denne Lov jo intet Andet end en Forsættelse af den allerede begyndte Afsløsnings, rigtignok ikke i en efter min Mening saa god Form som den tidligere, nemlig Afsløsningsen paa Domainerne og paa Sorø Academies Gods; det forekommer mig, at det netop er det naturlige Skridt, der nu er at gjøre efter det, som tidligere er gjort. Naar den samme ærede Rigsdagsmand har anerkjendt, at Afhændelsen af det her omhandlede Gods vilde være et godt Exempel for dem, der privat eie Fæstegods, saa seer jeg ikke Andet, end at vi i Grunden ogsaa imødekomme hans